

Toelichting toetsingscriteria Sportmasseur

Kerntaak 1. Verrichten van sportmassage

Werkprocessen	Toetsingscriteria	Toelichting op toetsingscriteria
W1 Voert beroepsspecifiek onderzoek uit	Zorgt voor basishygiëne	• Zorgt voor persoonlijke hygiëne, onder andere ten aanzien van handen en kleding • Gaat hygiënisch om met de materialen die worden gebruikt
	Kiest juiste middelen en materialen	
	Luistert actief naar de cliënt	• Neemt geïnteresseerde houding aan • Toont interesse in de cliënt • Vraagt verduidelijking als iets niet begrepen wordt • Vat het verhaal van de cliënt samen
	Voert basisfunctieonderzoek systematisch en nauwgezet uit	• Neemt een anamnese af met als doel te weten te komen of er een behandeling gegeven mag worden en de wijze waarop de behandeling uitgevoerd kan worden (indicatie), en vraagt naar • persoonlijke gegevens • leefomstandigheden (ADL) • gezondheidshistorie (doorgemaakte ziekten) • huidige fysieke klachten/risicofactoren • arts en medicijngebruik • sport en trainingsbelasting • blessures in het verleden en nu • indicaties • contra-indicaties ○ algeheel / lokaal ○ absoluut / relatief • Voert de inspectie van het lichaam uit met als doelen het visueel herkennen van de normale zichtbare structuren van het lichaam (de huid, spieren, pezen, botten en gewrichten), het vaststellen van verschillen door links en rechts te vergelijken en het verkrijgen van een indicatie of de belasting van invloed is op de statiek

uitgangshouding

- rechtopgerichte ontspannen stand.

voorzijde

- typologie (beperken tot atletisch, picnisch of leptosoom)
- huid (kleur, littekens en andere bijzonderheden)
- stand van het hoofd
- spieromvang en –contouren
- standsafwijkingen
- luchtfiguren

achterzijde

- huid (kleur, littekens en andere bijzonderheden)
- stand van het hoofd
- spieromvang en - contouren
- standsafwijkingen van de rug (wervelkolom)
- standsafwijkingen van de gewrichten
- luchtfiguren

zijanten

- huid (kleur, littekens en andere bijzonderheden)
- stand van het hoofd
- standsafwijkingen van de rug (wervelkolom)
- standsafwijkingen van de gewrichten

- Interpreteert de bevindingen van de inspectie

- Voert functietesten actief, passief en tegen weerstand uit
  - tenen: flexie, extensie
  - enkelgewricht: plantairflexie, dorsaalflexie, inversie, eversie
  - kniegewricht: flexie, extensie, endorotatie, exorotatie
  - heupgewricht: anteflexie, retroflexie, abductie, adductie, endorotatie, exorotatie
  - schoudergewricht: anteflexie, retroflexie, abductie, adductie, endorotatie, exorotatie
  - ellebooggewricht: flexie, extensie, pronatie, supinatie
  - polsgewricht: dorsaalflexie, palmairflexie, ulnair abductie (deviatie), radiaal abductie (deviatie)
  - vingers: abductie, adductie, flexie, extensie
  - duimgewricht: abductie, adductie, flexie, extensie, opponeren, reponeren
- Interpreteert de bevindingen van de functietesten
- Voert bandtesten van de knie uit
- Interpreteert de bevindingen van de bandtesten
- Voert spierlengte testen uit
  - m. pectoralis major
  - m. biceps brachii
  - m. triceps brachii
  - palmair- en dorsaal flexoren van de pols
  - m. iliopsoas
  - adductoren heup (mono- en bi-articulair)
  - m. rectus femoris
  - hamstrings
  - m. soleus en m. gastrocnemius
- Interpreteert de bevindingen van de spierlengte testen
- Legt een relatie tussen een eventueel spierlengteverschil en de verminderde beweeglijkheid

		• Voert palpaties uit met als doel het herkennen van de voelbare structuren en het vaststellen van veranderingen hierin aan de hand van een rechts-links vergelijking: ○ huid ○ temperatuur (met dezelfde hand) ○ verschuifbaarheid ○ oppakbaarheid ○ indrukbaarheid ○ verklevingen ○ spier ○ tonus ○ verhardingen ○ verklevingen ○ myogelosen • Interpreteert de bevindingen van de palpaties
	Werkt zorgvuldig volgens gedragsregels, geldende normen en waarden en richtlijnen binnen het beroep	• Weet wat een klacht is en hoe hiermee om te gaan (https://www.ngsmassage.nl/klachtenservice) • Kent de meest relevante wetgeving binnen de gezondheidszorg (Wkkgz, BIG, WGBO en WMG)
	Gaat discreet om met vertrouwelijke informatie	• Onderkent vertrouwelijke informatie • Verstrekt, zonder toestemming van de cliënt, geen vertrouwelijke informatie aan derden
	Zorgt in voorkomende gevallen voor een nauwkeurige informatieoverdracht naar zorgverleners	• Legt gegevens uit onderzoek (anamnese, inspectie en palpatie) vast in een cliëntendossier • Adviseert de cliënt, indien noodzakelijk, de juiste deskundige te raadplegen ((sport)arts, (sport)fysiotherapeut of andere (sport)zorgverleners)
Resultaat W1	De praktijkruimte voldoet aan de inrichtings- en hygiënevoorschriften en er liggen voldoende geschikte materialen klaar om de cliënt te verzorgen. De sportmasseur heeft een zo volledig mogelijk beeld verkregen van het lichamelijk functioneren van de cliënt. Hij heeft besloten over wel/niet verzorgen en heeft in voorkomende situaties advies gegeven een zorgverlener te consulteren.	
W 3 Geeft voorlichting en advies	Stemt informatie effectief af op de cliënt(groep)/ belangstellende(n)	• Geeft informatie over het beoogde effect van de verzorging • Legt de relatie tussen product, prijs en kwaliteit aan de cliënt uit • Geeft advies over producten op basis van het behandelplan • Adviseert de cliënt over de verzorging van het lichaam

	Presenteert de informatie op overtuigende wijze	• Vertelt de informatie kernachtig, gestructureerd en inspirerend in begrijpelijke taal
	Past bij informatieverstrekking en voorlichting passende middelen, methoden en technieken toe	
	Motiveert betrokkenen op enthousiasmerende wijze om geboden adviezen op te volgen	
	Checkt regelmatig of de verstrekte informatie begrepen is	
Resultaat W3	De sportmasseur heeft betrouwbare, heldere en goed onderbouwde informatie verstrekt aan de cliënt(groep)/belangstellende(n). De informatie, voorlichting en/of het advies sluit aan op de wensen en behoeften van de cliënt(groep)/belangstellende(n).	
W4 Stelt stappenplan op	Houdt nauwkeurig de wensen en behoeften, belasting en belastbaarheid van de cliënt in de gaten	• Beoordeelt in hoeverre het doel van het bezoek van de cliënt kan worden behaald en het beoogde effect kan worden bereikt
	Gaat voor de cliënt onaangename beslissingen niet uit de weg	• Beoordeelt of er contra-indicaties of neveneffecten zijn of dat er complicaties kunnen optreden, waardoor de behandeling niet gegeven kan worden.
	Stemt effectief af met de cliënt en eventueel overig betrokkenen	• Beoordeelt ○ in hoeverre de hulpvraag van de cliënt wordt beantwoord ○ in hoeverre het beoogde effect kan worden bereikt ○ of er eventuele neveneffecten of complicaties zullen optreden • Geeft uitleg over ○ de bevindingen van anamnese en lichamelijk onderzoek ○ de behandeling opties, met hun voor- en nadelen, uitvoering, risico's en eventuele bijeffecten ○ de behandelingsresultaten
	Formuleert de stappen in het plan van aanpak helder en inzichtelijk	• Onderbouwt en motiveert de gekozen stappen
	Plant handelingen in de juiste volgorde	

Resultaat W4	De sportmasseur heeft een passend plan van aanpak opgesteld. De cliënt is akkoord met het plan van aanpak.	
W5 Voert sportmassage uit	Informeert de cliënt volledig en duidelijk	• Geeft voorafgaande aan de massage informatie over werking, uitvoering en verwachte resultaat van de uit te voeren massage • Vraagt cliënt informatie te verstrekken omtrent pijn en eventuele reacties
	Kiest de juiste hulpmiddelen, methoden en technieken	• Stemt keuzes af op doel en kenmerken cliënt • Houdt bij het gebruik van tussenstof rekening met de criteria waaraan deze moeten voldoen

	Past de massagetechnieken bedreven en deskundig toe	• Past de algemene regels toe • masseert niet bij aanwezigheid van absolute contra-indicaties • neemt de regels van hygiëne en ethiek in acht • voorkomt dat cliënt afkoelt • dekt niet te masseren lichaamsdelen en kleding af • ontwijkt en voorkomt weefselbeschadigingen • veroorzaakt geen onnodige pijn • doseert afhankelijk van het doel de druk en snelheid en past meer of minder variatie toe • Zorgt voor ontspannen uitgangshouding • Begint bij extremiteiten altijd met het meest proximale lichaamsdeel • Werkt bij het uitvoeren van massagehandgrepen van distaal naar proximaal. (Bij intermitterend drukken en handgrepen op de romp kan hiervan worden afgeweken.) • Voert de massagehandgrepen in juiste volgorde en met voldoende variatie uit • intermitterend drukken • effleurages • petrissages • fricties • schuddingen (direct / indirect) • tapotements • huidhandgrepen • eindeffleurage • Voert massage aan lichaamsdelen uit • achterzijde onderste extremiteit • alle spieren vanaf de bekkenrand (inclusief de gluteaalmusculatuur) tot en met de achillespees (dus exclusief de voet) • voorzijde onderste extremiteit • alle spieren van de lies tot en met de voet inclusief de voetzool • rug • alle spieren van af het bekken tot aan het achterhoofd inclusief bekkenrand (exclusief gluteaalmusculatuur)

		• schoudergordel en mm deltoideï • de nek inclusief de rompmusculatuur aan beide zijden, met name de m.pectoralis, m.lattissimus dorsi, m.supraspinatus, m.infraspinatus, m.trapezius en de m.rhomboïdeus inclusief de beide mm.deltoideï • bovenste extremititeit • de m. deltoideus plus alle spieren van bovenarm, onderarm en hand
	Checkt regelmatig of de cliënt tevreden is	• Vraagt de cliënt tijdens de behandeling of er sprake is van pijn en/of eventueel andere onaangename sensaties
	Gaat integer om met verkregen informatie en met emoties van de cliënt	• Herkent vertrouwelijke informatie en gaat hier in de gegeven situatie ethisch mee om
	Neemt passende maatregelen op basis van signalen van (dreigende) bijzonderheden	• Handelt op juiste wijze bij veranderingen die onder invloed van de behandeling ontstaan
Resultaat W5	Het doel van de massage is bereikt. De cliënt is tevreden over de verzorging.	
W6 Tapet en bandageert	Legt duidelijk uit hoe tape/bandage wordt aangelegd	
	Maakt de juiste keuze uit verschillende tape-/bandageermethodes	• Beoordeelt op basis van de analyse van het functieonderzoek welk materiaal (tape, bandage, zwachtel, polstermateriaal) moet worden gebruikt om het gewenste doel te bereiken

	Voert het taping/bandageren volgens professionele standaarden uit	• Verzorgt de huid door te reinigen, ontdoen van haren en afdekken verwondingen • Beoordeelt op basis van de analyse van het functieonderzoek welke beweging in een gewricht en een spier(groep) moet worden geremd c.q. ondersteund • Past de belastbaarheid aan aan de belasting • Legt op de juiste wijze preventieve tapes/bandages aan - gewrichten ○ enkelgewricht: algehele ondersteuning bij aspecifiek functieverlies, remming inversie en eversie ○ kniegewricht: totale ondersteuning van de lig. collateralia, remming hyperextensie ○ ellebooggewricht: remming hyperextensie ○ polsgewricht: remming palmair- en dorsaalflexie ○ duimgewricht: remming opponeren, reponeren en abductie ○ vingers: remming hyperextensie van de kootjes en de basisgewrichten, remming van het spreiden van twee of meer vingers - spieren ○ m. biceps brachii ○ m. triceps brachii ○ m. triceps surae ○ hamstrings ○ m. quadriceps femoris ○ adductoren • Test de tape/bandage op zijn functionaliteit (mening cliënt, functietesten, veldtesten)
Resultaat W6	De sportmasseur heeft de tape/bandage volgens professionele standaarden aangebracht en het beoogde resultaat is gerealiseerd	
W8 Registreert en legt gegevens vast	Maakt een juiste selectie van relevante, te registreren gegevens	• Waarborgt de kwaliteit van de eigen administratie door de criteria voor wel/niet archiefwaardig toe te passen • Hanteert de minimale criteria voor documentatiebeheer

	Gaat discreet om met gevoelige/vertrouwelijke informatie	• Past de basisprincipes van de privacy wetgeving toe op eigen handelen en/of bedrijfsvoering conform de AVG • beschouwt al wat hem/haar in het kader van de beroepsuitoefening betreffende de cliënt en diens naaste betrekkingen ter ore is gekomen als beroepsgeheim • bewaart tegenover derden een zwijgplicht • draagt zorg voor de geheimhouding van de gegevens van de cliënt • vraagt aan de cliënt toestemming voor het uitwisselen van behandelgegevens van de cliënt aan derden • geeft de cliënt aan hoe met zijn/haar gegevens wordt omgegaan • laat de cliënt door een paraaf in het cliëntendossier aangeven dat hij/zij instemt met de vastgelegde gegevens en hoe daarmee wordt omgegaan
	Legt gegevens eenduidig vast	• Legt de gegevens van de cliënt en de behandeling(en) duidelijk en leesbaar vast in een cliëntendossier • Formuleert kernachtig en doelgericht in begrijpelijke taal
	Werkt zorgvuldig overeenkomstig geldende protocol(len)	
Resultaat W8	In het cliëntendossier zijn de relevante gegevens over de cliënt en de gevolgde aanpak vastgelegd.	
W9 Evalueert werkwijze en resultaat	Staat open voor feedback van de cliënt	
	Trekt op basis van de verkregen gegevens reële conclusies	
	Maakt effectief gebruik van verkregen feedback en informatie om het eigen functioneren te optimaliseren	
Resultaat W9	De sportmasseur heeft zijn werkwijze geëvalueerd en daaraan passende conclusies verbonden	
W10 Past EHBO en/of reanimatie	Luistert naar klachten en toont betrokkenheid	

toe	Werkt volgens voorgeschreven procedures	• Geeft aan of het naar zijn/haar oordeel verantwoord is om verder te sporten en wat daarvan de mogelijke risico's op korte en lange termijn kunnen zijn • Stelt indicaties voor het wel of niet inschakelen van een arts en/of ambulance op basis van de mogelijke gevolgen voor de sporter op korte en langere termijn • Alarmeert (of laat alarmeren) op de juiste wijze en assisteert en begeleidt zo nodig • Benoemt welke materialen in de EHB(S)O koffer benodigd zijn en gebruikt deze materialen
	Presenteert zich als ter zake kundig en geeft instructies aan betrokkene en omstanders	• Past de vijf belangrijke punten toe bij het verlenen van eerste hulp ○ Let op gevaar ○ Gaat na wat er is gebeurd en daarna wat het slachtoffer mankeert ○ Stelt het slachtoffer gerust ○ Zorgt voor deskundige hulp ○ Helpt het slachtoffer op de plaats waar hij/zij ligt of zit
	Voert levensreddende handelingen en EHBSO-technieken vakkundig uit	• Herkent, stelt vast, handelt en verleent eerste hulp bij stoornissen in • het bewustzijn • de ademhaling • de bloedsomloop • Herkent en verleent eerste hulp bij verschillende wonden en huidletsels • Reinigt, ontsmet en dekt af kleine snij- en scheurwonden, schaafwonden en andere eenvoudige wonden • Dekt grote of diepe wonden, verwondingen aan het gelaat hygiënisch af in afwachting van de behandeling door professionele hulpverleners • Behandelt blaren • Behandelt kramp • Herkent en behandelt acute letsels van het houding- en bewegingssysteem • Past waar mogelijk bij acute blessures de PRICE regel toe • Herkent en verleent eerste hulp bij koude- en warmte letsels
	Rapporteert aan hulpverleners en verantwoordelijke functionarissen binnen de organisatie	
Resultaat W10	Hulpverlening is doelmatig, efficiënt en procedureel correct	